

Brüssel, 19. detsember 2022
(OR. en)

16241/22

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0393(NLE)

ENER 706
ENV 1332
COMPET 1066
TRANS 807
CONSOM 356
IND 575
ECOFIN 1361
FISC 268

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	15855/22
Komisjoni dok nr:	15031/22
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU MÄÄRUS, millega luuakse turukorrektsioonimehhanism kodanike ja majanduse kaitsmiseks ülemäära kõrgete hindade eest

Delegatsioonidele edastatakse lisas järgmise ettepaneku tekst: nõukogu määrus, millega luuakse turukorrektsioonimehhanism kodanike ja majanduse kaitsmiseks ülemäära kõrgete hindade eest, mille suhtes saavutati poliitiline kokkulepe transpordi, telekommunikatsiooni ja energeetika nõukogu (energeetika) 19. detsembri 2022. aasta istungil.

Lisas esitatud teksti vaatavad läbi õiguskeeleekspertid.

Nõukogu otsustas anda loa kasutada kõnealuse määruse vastuvõtmiseks kirjalikku menetlust.

2022/0393 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

**millega luuakse turukorrektsoonimehhanism kodanike ja majanduse kaitsmiseks ülemäära
kõrgete hindade eest**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 122 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Keskpanga arvamust¹

ning arvestades järgmist:

¹ 2. detsembri 2022. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

- (1) Venemaa Föderatsiooni (edaspidi „Venemaa“) provotseerimata ja põhjendamatu sõjaline agressioon Ukraina vastu ning Venemaalt liikmesriikidesse suunatud maagaasitarnete enneolematu vähenemine ohustavad liidu ja selle liikmesriikide varustuskindlust. Samal ajal on Venemaa poolne gaasitarnete relvana kasutamine ja gaasivoogude tahtliku katkestamise kaudu turuga manipuleerimine põhjustanud liidus energiahindade järsu tõusu. Tarneteede muutumine, mis põhjustab Euroopa gaasitaristu ülekoormatust, vajadus leida alternatiivseid gaasitarneallikaid ning hinnakujundussüsteemid, mis ei ole tarnešoki olukorrale kohandatud, on hinnavolatiilsusele ja hinnatõusule kaasa aidanud. Kõrgemad maagaasihinnad ohustavad liidu majandust, tingituna kõrgematest elektrihindadest tulenevast püsivalt kiirest inflatsioonist, mis vähendab tarbijate ostujõudu, ning tootmiskulude kasvust, eelkõige energiamahukates tööstusharudes, ning seavad tõsiselt ohtu varustuskindluse.
- (2) 2022. aastal olid maagaasihinnad erakordselt volatiilsed ning mõned võrdlusalused saavutasid 2022. aasta augustis kõigi aegade kõrgeima taseme. 2022. aasta augustis registreeritud maagaasihindade ebaharilik tase oli tingitud mitmest tegurist, sealhulgas pingelisest pakkumise ja nõudluse vahekorra, mis oli seotud gaasihoidlate taastäitmisega ja torujuhtmevoogude vähendamisega, hirmust Venemaa edasiste tarnehäirete ja turuga manipuleerimise ees ning hinnakujundusmehhanismist, mis ei olnud sellistele nõudluse ja pakkumise äärmuslikele muutustele kohandatud ning süvendas ülemäära hinnatõusu. Eelmise kümne aasta hinnad jäid vahemikku 5–35 eurot/MWh, aga nüüd jõudsid Euroopa maagaasi hinnad tasemele, mis oli 1000 % kõrgem kui liidu varasemad keskmised hinnad. Madalmaade gaasibörsi Title Transfer Facility (TTF) gaasifutuuridega (kolmekuised/kvartaalsed tooted), millega kaubeldakse ICE Endexi börsil,² kaubeldi tasemel veidi alla 350 euro/MWh ja Euroopa Energiabörsil (EEX) kaubeldav TTFi järgmise päeva gaasi turuhind oli 316 eurot/MWh. Gaasihinnad ei ole kunagi varem saavutanud 2022. aasta augustis täheldatud taset.

² ICE ENDEX on üks peamisi energiabörse Euroopas. Gaasi puhul pakub see Madalmaade gaasibörsi TTF kauplemisspunktile reguleeritud kauplemist futuuride ja optioonidega.

- (3) Pärast Nord Stream 1 torujuhtmele tekitatud kahju, mille põhjustas tõenäoliselt 2022. aasta septembris toimunud sabotaaž, ei ole väljaaadet, et Venemaa gaasitarneid liitu jõuaksid lähitulevikus taas sõjaeelsele tasemele. Euroopa tarbijad ja ettevõtjad seisavad jätkuvalt silmitsi ilmse ohuga, et tulevikus võivad toimuda majanduslikult kahjulikud gaasihinna tõusud. Ettearvamatud sündmused, nagu õnnetused või [...] torujuhtmete sabotaaž, mis katkestavad gaasitarneid Euroopasse või suurendavad järsult nõudlust, võivad ohustada varustuskindlust. Ootamatu nappuse kartusest tingitud turupinged ja närvilisus püsivad tõenäoliselt ka pärast seda talve ja jätkuvad järgmisel aastal, kuna tarnešokkidega kohanemine ning uute tarnesuhete ja taristu loomine võtab eeldatavasti aega aasta või rohkemgi.
- (4) Kuigi muude virtuaalsete kauplemispunktidega seotud tuletisinstrumentid on olemas, peetakse Madalmaade gaasibörsi TTF üldiselt Euroopa gaasiturgudel standardseks hinnakujunduse lähtealuseks. Põhjuseks on selle tavapäraselt suur likviidsus, mis on tingitud mitmest tegurist, sealhulgas geograafilisest asukohast, mis võimaldas TTFil sõjaeelses keskkonnas saada maagaasi mitmest allikast, sealhulgas märkimisväärtetes kogustes Venemaalt. TTFi hinda kasutatakse laialdaselt võrdlushinnana gaasitarnelepingute hinnakujunduse valemite ning hinnaalusena riskimaandus-/tuletisinstrumentidega seotud tehingutes kogu liidus, sealhulgas kauplemispunktides, mis ei ole otseselt TTFiga seotud. Turuandmete kohaselt läbis TTFi kauplemispunkti 2022. aasta esimese kaheksa kuu jooksul kokku ligikaudu 80 % maagaasist, millega kaubeldi Euroopa Liidus ja Ühendkuningriigis.

- (5) ELi energiaturgudel alates 2022. aasta veebruarist toimunud häirivad muutused mõjutasid aga gaasi hulgemüügituru traditsiooniliste hinnakujundusmehhanismide toimimist ja tõhusust, eelkõige TTFi võrdlusaluse puhul. Kuigi TTF oli varem hea gaasihindade lähtealus teistes Euroopa piirkondades, on see alates 2022. aasta aprillist lahknenu hindadest teistes Euroopa kauplemispunktides ja -kohtades, samuti hinnangulistest hindadest, mida avaldavad hinnateabeagentuurid veeldatud maagaasi (LNG) impordi kohta. Selle peamine põhjus on asjaolu, et Loode-Euroopa gaasisüsteemil on konkreetsed taristuga seotud piirangud nii torujuhtme kaudu edastamise (lääne-ida suunal) kui ka LNG taasgaasistamise võimsuse osas. Need piirangud põhjustasid osaliselt gaasihindade üldise tõusu alates kriisi algusest Euroopas pärast seda, kui Venemaa asus energiat relvana kasutama. Tavatu hinnavahe TTFi ja muude piirkondlike kauplemispunktide vahel 2022. aasta augustis näitab, et praegustes konkreetsetes turutingimustes ei pruugi TTF olla hea lähtealus turuolukorra hindamiseks väljaspool Loode-Euroopat, kus turud seisavad silmitsi taristuga seotud piirangutega. Loode-Euroopa turul ajuti esineva nappuse ajal võivad muudel piirkondlikel turgudel väljaspool Loode-Euroopat olla soodsamad turutingimused ja seetõttu mõjutab TTFiga seotud lepingute indekseerimine neid põhjendamatult. Seega, kuigi TTF täidab endiselt oma eesmärgi tasakaalustada pakkumist ja nõudlust Loode-Euroopas, on vaja võtta meetmeid, et piirata mõju, mida TTFi ajuti esinevad tavatult ja ülemääraselt kõrged hinnad avaldavad teistele ELi piirkondlikele turgudele. Vähemal määral võib hinnakujunduse puudusi esineda ka teiste kauplemispunktide puhul.

- (6) Praeguste hinnakujundusmehhanismidega seotud probleemide lahendamiseks on olemas eri meetmed. Üks võimalus hiljutistest turuhäiretest ja hinnakujundussüsteemi puudustest mõjutatud Euroopa ettevõtetele on alustada uusi läbirääkimisi olemasolevate TTFi põhinevate lepingute üle. Kuna TTFi futuuridega seotud võrdlushinnad on varasemast erineva tähtsusega ega pruugi olla iseloomulikud gaasiturul olukorrale väljaspool Loode-Euroopat, võivad teatavad ostjad püüda lahendada praegused hinnakujunduse ja TTFi võrdlusalusega seotud probleemid, pidades oma lepingupartneritega uusi läbirääkimisi kas lepingus selgesõnaliselt sätestatud tingimustest või lepinguõiguse üldpõhimõtetest lähtudes.
- (7) Samamoodi võivad importivad äriühingud või nende nimel tegutsevad liikmesriigid teha koostööd rahvusvaheliste partneritega, et pidada uusi läbirääkimisi olemasolevate tarnelepingute üle või leppida kokku uutes tarnelepingutes, kasutades asjakohasemaid hinnakujundusvalemeid, mis on kohandatud praegusele volatiilsuse olukorrale. Koordineeritud ostmise määruse (EL) [XXXX/2022] alusel loodud IT-vahendi kaudu võib pakkuda võimalusi imporditava energia hinna alandamiseks, mis omakorda vähendab turusekkumise vajadust.
- (8) Lisaks sisaldab direktiiv 2014/65/EL juba mõningaid kaitsemeetmeid ajuti esineva äärmusliku volatiilsuse piiramiseks; näiteks nõutakse seal, et reguleeritud turud kehtestaksid lühiajalised kauplemispiirangud, mis piiravad äärmuslikku hinnatõusu teatud tundidel. Päevasise volatiilsuse juhtimise mehhanism, mis kehtestati nõukogu määruse (EL) [XXXX/2022] artiklitega 15–17, aitab piirata energiatuletisinstrumentide turgude hindade äärmuslikku volatiilsust ühe päeva jooksul. Need mehhanismid toimivad siiski ainult lühiajaliselt ning nende eesmärk ei ole takistada turuhindade teatud ülemääraste tasemete saavutamist.

- (9) Nõudluse vähendamine on veel üks oluline element äärmuslike hinnatõusude probleemi lahendamisel. Gaasi- ja elektrinõudluse vähendamine võib alandada turuhindu ja seega aidata leevendada ebaharilikult kõrgete gaasihindadega seotud probleeme. Kooskõlas Euroopa Ülemkogu 21. oktoobri 2022. aasta järeldustega tuleks käesoleva määrusega seetõttu ette näha, et mehhanismi käivitamine ei too kaasa ulatuslikumat gaasi kasutamist.
- (9a) 2022. aasta suvel aitasid hinna võrdlusaluste suurenemisele ja eelkõige TTFi hindade tõusule kaasa riiklikult subsideeritud üksuste jõupingutused osta gaasi hoiustamiseks, arvestamata seejuures kooskõlastamata ostmise mõju hindadele. Äärmuslike hinnatõusude vältimiseks tulevikus on seetõttu oluline tagada vajaduse korral parem koordineerimine liikmesriikide vahel, kes kasutavad riiklikult rahastatavaid üksuseid, et osta gaasi maa-aluste hoidlate täitmiseks. Määrusega XXXX/2022 kehtestatud ühisostude mehhanismi kasutamine võib sellega seoses täita olulist rolli ajuti esinevate ülemäära kõrgete gaasihindade piiramisel.
- (10) Kuigi on olemas meetmed selleks, et tegeleda mõningate gaasituru hinnakujunduse probleeme põhjustavate teguritega, ei taga need meetmed kiiret ja piisavalt kindlat lahendust praegustele probleemidele.
- (11) Seepärast on vaja viivitamata kehtestada ajutine turukorrektsioonimehhanism maagaasitehingute jaoks peamistel TTFi ja muude virtuaalsete kauplemispunktidega seotud ühekuulise kuni aastase tähtajaga tuletisinstrumentide turgudel, et vältida ajuti esinevaid ülemäära kõrgeid gaasihindu.

- (12) Euroopa Ülemkogu 21. oktoobri 2022. aasta järeldest kutsuti komisjoni üles esitama kiiresti ettepanek ajutise dünaamilise hinnakoridori kehtestamiseks maagaasitehingutele, võttes arvesse kaitsemeetmeid, mis on sätestatud komisjoni 18. oktoobri 2022. aasta ettepaneku, mis käsitleb nõukogu määrust solidaarsuse suurendamise kohta gaasiostude parema koordineerimise, piiriülese gaasikaubanduse ja usaldusväärsete hinna võrdlusaluste kaudu, artikli 23 lõikes 2.
- (13) Järgmisi kaitsemeetmeid tuleks ühest küljest arvesse võtta turukorrektsioonimehhanismi kavandamisel ja teisest küljest tuleks neid kasutada selleks, et tagada turukorrektsioonimehhanismi võimaliku käivitamise lõpetamine, kui selle käivitamise tingimused ei ole enam täidetud või kui ilmnevad soovimatud turuhäired: seda tuleks kohaldada maagaasitehingute suhtes TTFi virtuaalses kauplemispunktis, mida haldab Gasunie Transport Services B.V.; liidu muud gaasi kauplemispunktid võib dünaamilise hinnakoridori kaudu siduda korrigeeritud TTF hetkehinnaga; see ei tohiks piirata börsiväliseid gaasitehinguid, ei tohiks ohustada liidu gaasivarustuskindlust, peaks sõltuma gaasisäästu eesmärgi täitmisel tehtud edusammudest ega tohiks põhjustada gaasitarbimise üldist suurenemist, peaks olema kavandatud nii, et see ei takistaks turupõhiseid ELi-siseseid gaasivooge, ei mõjutaks energiatuletisinstrumentide turgude stabiilsust ja nõuetekohast toimimist ning võtaks arvesse gaasi turuhindu erinevatel organiseeritud turgudel kogu liidus.
- (14) Turukorrektsioonimehhanism peaks olema kavandatud nii, et see vastaks kahele põhikriteeriumile, nimelt peaks see toimima tõhusa vahendina ajuti esinevate erakordselt kõrgete gaasihindade vastu ning see tuleks käivitada üksnes juhul, kui hinnad jõuavad maailmaturgudega võrreldes erakordselt kõrgele tasemele, et vältida märkimisväärseid turuhäireid ja tarnelepingute häireid, mis võivad põhjustada tõsiseid varustuskindluse riske.

- (15) Turukorreksioonimehhanismi kaudu sekkumine peaks piirduma kõige olulisemate puuduste kõrvaldamisega hinnakujunduses. TTFi ühekuulise tähtajaga tuletisinstrumentide arveldushind on gaasitarnelepingute puhul ülekaalukalt kõige laialdasemalt kasutatav võrdlusalus kogu ELis, sellele järgnevad kahekuulise ja aastase tähtajaga tuletisinstrumentid. Üleminek kauplemisele muude virtuaalsete kauplemispunktidega seotud tuletisinstrumentidega võib aga põhjustada moonutusi ELi energia- või finantsturgudel, näiteks turuosaliste arbitraaži tõttu korrigeeritud ja korrigeerimata tuletisinstrumentide vahel, ja tekitada tarbijatele kahju. Seepärast tuleks kõigi liidu virtuaalsete kauplemispunktidega seotud tuletisinstrumentid põhimõtteliselt kaasata turukorreksioonimehhanismi. Mehhanismi kohaldamine muude virtuaalsete kauplemispunktidega kui TTF seotud tuletisinstrumentide suhtes on aga keeruline ja nõuab täiendavat tehnilist ettevalmistust. Pidades silmas tungivat vajadust kehtestada turukorreksioonimehhanism kõige olulisemate tuletisinstrumentide (TTF) jaoks, tuleks komisjonile anda volitused määrata rakendusaktiga kindlaks tehnilised üksikasjad turukorreksioonimehhanismi kohaldamiseks muude virtuaalsete kauplemispunktidega seotud tuletisinstrumentide suhtes ja selliste muude virtuaalsete kauplemispunktidega seotud tuletisinstrumentide valimiseks, mille võib eelnevalt kindlaksmääratud kriteeriumide alusel välja jätta.
- (16) Turukorreksioonimehhanismi kehtestamine peaks saatma turule selge signaali, et EL ei aktsepteeri liiga kõrgeid hindu, mis tulenevad ebatäiuslikust hinnakujundusest. Samuti peaks see andma turuosalistele kindluse seoses gaasiga kauplemise usaldusväärsete piirmääradega ning võib tagada olulise majandusliku kokkuhoiu nii ettevõtetele kui ka kodumajapidamistele, keda seeläbi ajuti esinevad ülemäärased energiahinnad vähem mõjutavad.

- (17) Mehhanismiga tuleks kehtestada ühekuulise kuni aastase tähtajaga tuletisinstrumentide hinna dünaamiline ohutuspiir. Dünaamiline ohutuspiir tuleks käivitada, kui tuletisinstrumentide hind jõuab eelnevalt kindlaksmääratud tasemele ja kui hinnatõus ei vasta sarnasele tõusule piirkondlikul või maailmaturul.
- (17a) Dünaamiline ohutuspiir peaks seega tagama, et ei aktsepteerita tehingukorraldusi, mille hind ületab märkimisväärselt maailma teistes piirkondades kehtivaid LNG hindu. LNG ülemaailmseid hinnasuundumusi kajastava võrdlushinna kindlaksmääramiseks tuleks kasutada asjakohaseid võrdlusaluseid. Võrdlushind peaks põhinema LNG hinnangulistel hindadel,[...] mis kajastavad Euroopa turutingimusi, ning võttes arvesse Ühendkuningriigi ja Aasia erilist tähtsust konkurentidena ülemaailmsel LNG-turul, ka asjakohasel võrdlusalusel Ühendkuningriigi ja Aasia piirkondade jaoks. Erinevalt torujuhtmegaasist kaubeldakse LNGga ülemaailmselt. Seetõttu kajastavad LNG hinnad paremini gaasihinna arengut ülemaailmsel tasandil ja neid saab kasutada võrdlusalusena, et hinnata, kas hinnatase Mandri-Euroopa kauplemisspunktides erineb ebaharilikult rahvusvahelistest hindadest.

- (17aa) Arvesse võetav LNG hindade valim peaks olema piisavalt lai, et olla informatiivne isegi juhul, kui konkreetne LNG hind ei ole konkreetsetel päeval kättesaadav. Pidades silmas Euroopa ja rahvusvaheliste hindade representatiivse kogumi loomist ning tagamaks, et hinnateavet esitavate üksuste suhtes kohaldatakse asjakohaseid ELi õigusnorme, peaksid hinnangulised hinnad välja valima määrusega (EL) 2016/1011 loodud võrdlusaluste registris loetletud teabeagentuurid. Kuna õigeaegne teave on dünaamilise turukorrektsioonimehhanismi seisukohast väga oluline, tuleks arvesse võtta üksnes avaldamise päeva kohta teavet esitavate üksuste hinnateavet. Selleks et Euroopa Liidu Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostöö Amet (ACER) saaks täita oma käesolevast määrusest tulenevaid turujärelevalvekohustusi ning arvutada õigeaegselt võrdlushinna, on vaja kohustada hinnangulisi hindu avaldavaid teabeagentuure esitama ACERile hinnangud juba hiljemalt kell 21.00 Kesk-Euroopa aja järgi, tingimusel et need on kättesaadavad, et ACER saaks avaldada võrdlushinna enne päeva lõppu; kuigi sellised teabekohustused puudutavad üksnes olemasolevaid andmeid ega tekita teabeagentuuridele märkimisväärset lisakoormust ning on sagedased energia- ja finantsturgude reguleerimisel, peaks ACER tagama saadud teabe konfidentsiaalse käsitlemise, kaitsma teabega seotud mis tahes intellektuaalomandi õigusi ja kasutama seda üksnes regulatiivsetel eesmärkidel. ACERil peaks olema võimalik anda välja suunised asjaomaste andmete esitamise vormi kohta.
- (17ab) Võttes arvesse Ühendkuningriigi kauplemispunkti National Balancing Point (NBP) suurt likviidsust, on asjakohane hõlmata ka sellega seotud lähima aegumiskuupäevaga tuletisinstrumendid. Igapäevase hinnangulise hinna määramine ACERi poolt määruse (EL) XXXX/2022 artikli 18 kohaselt peaks olema osa LNG hinnanguliste hindade kogumist.

- (17b) Kuigi võrdlushinna puhul arvesse võetud võrdlusalused on LNG ülemaailmsete hinnasuundumuste heaks näitajaks, ei saa need lihtsalt asendada tuletisinstrumentide hindu. Seda peamiselt seetõttu, et võrdlushind kajastab hindu TTFist erinevates asukohtades ja liidu muudes virtuaalsetes kauplemisspunktides. Näiteks ei võta võrdlusalused arvesse kulusid, mis on seotud taristu võimaliku ülekoormusega, mis tekib gaasi viimisel LNG-terminalist TTFi kauplemisspunkti. Seega on TTFi hinnad tavaliselt kõrgemad kui võrdlushinna puhul arvesse võetud hinnad. 2022. aasta juunist augustini oli erinevus keskmiselt ligikaudu 35 eurot/MWh. Lisaks on varustuskindluse seisukohast väga oluline, et TTFi tuletisinstrumentide korrigeeritud hind kehtestataks piisavalt kõrgel tasemel, et meelitada endiselt ligi LNG importi maailma teistest piirkondadest. Seetõttu tuleks TTFi tuletisinstrumentide korrigeeritud hinna arvutamisel lisada võrdlushinnale varustuskindluse tagamisega seotud lisatasu. Ohutuspiiri määramise valem peaks olema täielikult dünaamiline ning põhinema maailmaturu hindu kajastaval dünaamiliselt areneval hindade kogumil ja teataval ohutusvarul, tagamaks, et varustuskindlus ei satuks ohtu. Dünaamiline ohutuspiir võib iga päev muutuda vastavalt kogumisse kuuluvate maailmaturu hindade arengule.
- (17c) Ohutuspiir ei tohiks olla staatiline, vaid seda tuleks dünaamiliselt ja iga päev kohandada. Päevase arveldushinna avaldamine võimaldab tagada, et ohutuspiir on kooskõlas LNG-turu arenguga, säilitada hinnakujunduse protsessi börsidel ning leevendada võimalikku mõju tuletisinstrumentide turgude nõuetekohasele toimimisele. Ohutuspiiri dünaamiline ülesehitus vähendab ka kesksete vastaspoolte riske ja mõju futuuriturgudel osalejatele, nagu kliirivad liikmed ja nende kliendid. Ohutuspiiriga ei tuleks korrigeerida turuhindu allpool teatavat piiri.
- (18) Vältimaks ohtu, et ühekuulise kuni aastase tähtajaga tuletisinstrumentide hinna dünaamiline pakkumispäev toob kaasa ebaseadusliku kokkumängu maagaasitarnijate või -kauplejate vahel, peaksid finantsvaldkonna reguleerivad asutused, ACER ja konkurentsiasutused jälgima gaasi- ja energiatuletisinstrumentide turge turukorrektsoonimehhanismi käivitamise ajal eriti hoolikalt.

- (19) Turukorreksioonimehhanism peaks olema oma olemuselt ajutine ja see tuleks käivitada üksnes selleks, et piirata ajuti esinevaid erakordselt kõrgeid maagaasihindu, mis ei ole seotud ka muude gaasibörside hindadega. Selleks peaksid turukorreksioonimehhanismi toimimiseks olema täidetud kaks kumulatiivset tingimust.
- (20) Turukorreksioonimehhanism tuleks käivitada üksnes juhul, kui lähima aegumiskuupäevaga tuletisinstrumentide arveldushinnad jõuavad eelnevalt kindlaks määratud erakordselt kõrgele tasemele, tagamaks, et mehhanismiga parandatakse turu puudujääke ning ei sekkuta märkimisväärselt nõudluse ja pakkumisse ega tavapärasesse hinnakujundusse. Kui ei kehtestata piisavalt kõrget ülempiiri, võib see takistada turuosalisi oma riske tõhusalt maandamast, sest see võib kahjustada tuletisinstrumentide turgude toimimist ja usaldusväärsete hindade kujunemist toodetele, mille tarnekuupäev on tulevikus. Kui mehhanism käivitatakse mitte turuhäirete korrigeerimiseks, vaid selleks, et hindu kunstlikult vähendada, kahjustaks see tugevasti turuosalisi, sealhulgas energiaettevõtteid, kellel võib tekkida lisatagatise nõuete ja likviidsuspiirangute täitmisel raskusi, mis võivad põhjustada makseviivitusi. Mõnede, [...] eelkõige väiksemate [...] turuosaliste positsioonide riskide maandamisel võib tekkida takistus, see süvendab veelgi volatiilsust hetketurgudel ja võib tuua kaasa suuremad järsud hinnatõusud. Võttes arvesse märkimisväärsed kauplemismahtusid, kujutaks selline suundumus endast majandusele ilmset riski, mida tuleks meetme ülesehitusega ära hoida. Selliste hinnatasemete määratlemisel, mille puhul tuleks rakendada turukorreksioonimehhanismi, tuleks seega juhinduda varasematest kogemustest, nagu 2022. aasta augustis ilmnenu erakorraline hinnatõus. Kättesaadavad andmed näitavad, et 2022. aasta suvel küündis TTFi tuletisinstrumentide lähima aegumiskuupäeva hinnatase üle 180 euro[...]/MWh. Turukorreksioonimehhanismi eesmärk peaks olema vältida ebaharilikke hindu eelmise aasta suvel saavutatud tasemel.

- (21) Lisaks tuleks turukorrektsioonimehhanism käivitada üksnes juhul, kui TTFi hinnad jõuavad ülemaailmseid turusuundumusi kajastavate LNG hindadega võrreldes märkimisväärselt ja ebaharilikult kõrgele tasemele. Kui hinnad maailmaturgudel tõusevad samas tempos ja samal tasemel kui TTFi hinnad, võib turukorrektsioonimehhanismi käivitamine takistada varude ostmist maailmaturult, mis võib põhjustada varustuskindluse riske. Seepärast tuleks turukorrektsioonimehhanismi rakendada ainult olukordades, kus TTFi hinnad on märkimisväärselt ja pikema aja jooksul kõrgemad kui maailmaturu hinnad. Samuti, kui erinevus TTFi hindadega peaks vähenema või kaduma, tuleks mehhanism seisata, et vältida mis tahes ohtu varustuskindlusele.

(24) Et täielikult järgida nõukogu määrust (EL) 2022/1369 ja kõnealuses määruses sätestatud nõudluse vähendamise eesmärgi, peaks komisjonil olema võimalik peatada mehhanismi käivitamine, kui see kahjustab nõukogu määruse (EL) 2022/1369 artikli 3 kohase gaasisäästu eesmärgi täitmise edukust või kui see toob kaasa gaasitarbimise üldise suurenemise 15 % võrra ühes kuus või 10 % võrra kahel järjestikusel kuul, võrreldes samade kuude keskmise tarbimisega eelmistel aastatel. Selleks et võtta arvesse hooajalisusest, ilmastikumuutustest ja muudest teguritest, nagu COVIDi kriis, tingitud piirkondlikke või kogu liitu hõlmavaid erinevusi, tuleks gaasitarbimist mõõta käesoleva määruse jõustumise kuupäevale eelneva viie aasta tarbimise alusel kooskõlas nõukogu määruses (EL) 2022/1369 sätestatud lähenemisviisiga ning [...] liikmesriikidelt nõukogu määruse (EL) 2022/1369 artikli 8 kohaselt saadud gaasi tarbimist ja nõudluse vähendamist käsitlevate andmete põhjal.

Turukorrektsioonimehhanismi võimalik maagaasi hindasid alandav mõju ei tohiks viia maagaasi tarbimise kunstliku stimuleerimiseni ELis sel määral, et see kahjustaks vajalikke jõupingutusi maagaasinõudluse vähendamiseks kooskõlas nõukogu määruse (EL) 2022/1369 artiklite 3 ja 5 ning määruse (EL) 2022/1854 artiklite 3 ja 4 kohaste nõudluse vähendamise eesmärkidega. Komisjon peaks tagama, et mehhanismi käivitamine ei aeglusta liikmesriikide edusamme energiasäästu eesmärkide saavutamisel.

- (26) Sõltuvalt sekkumise tasemest võivad turukorrektsioonimehhanismiga kaasneda finants-, lepingulised ja varustuskindlusega seotud riskid. Riskitase sõltub sellest, kui sageli mehhanism käivitatakse ja võib seega häirida turu normaalset toimimist. Mida madalam on sekkumise künnis, seda sagedamini käivitub mehhanism ja seetõttu on seda tõenäolisem, et risk realiseerub. Seega tuleks mehhanismi käivitamise tingimused kehtestada tasemel, mis on seotud TTFi järgmise kuu hinna ebahariliku ja erakordselt kõrge tasemega, ning samal ajal tagada, et see on tõhus viis hoida ära ajuti esinevaid ülemääraseid hindu, mis ei kajasta rahvusvahelise turu suundumusi.
- (27) On oluline, et mehhanism oleks kavandatud nii, et see ei muudaks gaasitarnelepingute põhilist lepingulist tasakaalu, vaid tegeleks turu ebahariliku toimimise juhtumitega. Kui sekkumise käivitamise tingimused on kehtestatud sellisel tasemel, et need lahendavad praegused hinnakujunduse probleemid ja nende tingimustega ei soovita mõjutada nõudluse ja pakkumise tasakaalu, siis on võimalik minimeerida riski, et mehhanism või selle käivitamine muudab olemasolevate lepingute lepingulist tasakaalu.
- (28) Selleks et tagada turukorrektsioonimehhanismi kohene mõju, tuleks dunaamilise pakkumispiiri kohaldamine käivitada viivitamata ja automaatselt, ilma et selleks oleks vaja ACERi või komisjoni täiendavat otsust.
- (28a) Tagamaks, et käivitamisest tulenevad võimalikud probleemid tuvastatakse varakult, peaks komisjon andma Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele (ESMA) ja ACERile volitused koostada aruanne mehhanismi võimaliku negatiivse mõju kohta finants- ja energiaturgudele ning varustuskindlusele.

(29) ACER peaks pidevalt jälgima, kas turukorreksioonimehhanismi toimimise tingimused on täidetud. ACER on sellise järelevalve tegemiseks sobivaim asutus, sest tal on kogu liitu hõlmav ülevaade gaasiturgudest ja vajalikud teadmised gaasiturgude toimimisest ning ta on ELi õiguse alusel juba volitatud jälgima energia hulgimüügitoodetega kauplemist. ACER peaks seetõttu jälgima TTFi lähima aegumiskuupäevaga instrumentide arveldushinna muutumist ning võrdlema seda võrdlushinnaga, mis määratakse kindlaks LNG Euroopa kauplemispunktidega seotud hinnanguliste hindade keskmise näitaja alusel, et kontrollida, kas turukorreksioonimehhanismi käivitamist või seiskamist õigustavad tingimused on täidetud. Kui käivitamise tingimused on täidetud, peaks ACER viivitamata avaldama oma veebisaidil teate, teavitamaks asjaolust, et mehhanismi käivitamise tingimused on täidetud. Järgmisel päeval ei tohiks reguleeritud turu korraldajad aktsepteerida dünaamilist pakkumispääri ületavaid tehingukorraldusi ning TTFi tuletisinstrumentide turu osalised ei tohiks selliseid korraldusi esitada. Reguleeritud turu korraldajad ja TTFi tuletisinstrumentide turu osalised peaksid jälgima ACERi veebisaiti, kus tuleks avaldada päevane võrdlushind. Sarnast dünaamilist pakkumispääri tuleks kohaldada tuletisinstrumentide suhtes, mis on seotud muude virtuaalsete kauplemispunktidega, nende tuletisinstrumentide suhtes kohaldamist käsitlevas rakendusaktis määratletud tingimustel.

- (30) Turukorreksioonimehhanismi käivitamine võib avaldada majandusele soovimatut ja ettenägematut mõju, sealhulgas põhjustada riske varustuskindlusele ja finantsstabiilsusele. Et tagada kiire reageerimine soovimatute turuhäirete korral, tuleks lisada objektiivsetel kriteeriumidel põhinevad tõhusad kaitsemeetmed, millega tagatakse, et mehhanismi saab igal ajal peatada. Kui ACERi seiretulemuste põhjal on konkreetseid märke selle kohta, et turukorreksioonisündmus on peatselt toimumas, peaks komisjonil olema võimalik küsida ESMA, ACERi ning vajaduse korral Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustiku (ENTSOG) ja gaasikoordineerimisrühma arvamust võimaliku turukorreksioonisündmuse mõju kohta varustuskindlusele, ELi-sisestele gaasivoogudele ja finantsstabiilsusele, et komisjon saaks vajaduse korral kiiresti peatada turukorreksioonimehhanismi käivitamise ACERi poolt.
- (31) Lisaks sellele, et iga päev kontrollitakse, kas dünaamilise pakkumisprii rakendamiseks vajalikud tingimused on endiselt täidetud, tuleks lisada täiendavad kaitsemeetmed, et vältida soovimatuid turuhäireid.
- (32) Dünaamiline pakkumisprii ei tohiks mõjutada börsiväliseid tehinguid, sest nende hõlmamine tekitaks tõsisemaid järelevalveprobleeme ja võib tekitada probleeme varustuskindlusega. Tuleks siiski kohaldada läbivaatamismehhanismi, et hinnata, kas börsiväliste tehingute väljajätmine võib tuua kaasa tuletisinstrumentidega kauplemise märkimisväärse ülemineku börsivälistele turgudele, seades ohtu finants- või energiaturgude stabiilsuse.
- (33) Kui turukorreksioonimehhanismi toimimine ei ole enam põhjendatud maagaasituru olukorraga, tuleks mehhanism automaatselt seisata. Kui turuhäireid ei esine, tuleks mehhanism seisata alles pärast teatavat ajavahemikku, et ära hoida selle sagedast käivitamist ja seiskamist. Seepärast tuleks turukorreksioonimehhanism automaatselt seisata 20 päeva pärast, kui dünaamiline pakkumisprii on teatava ajavahemiku jooksul 180 eurot. Nagu ka selle käivitamise puhul, ei tohiks mehhanismi seiskamiseks olla vaja ACERi ega komisjoni poolset hindamist, vaid see peaks toimuma automaatselt, kui vastavad tingimused on täidetud.

- (33a) Kui gaasitarned peaksid märkimisväärselt vähenema ja olukorras, kus gaasivarustus ei ole piisav, et rahuldada ülejäänud gaasinõudlust, võib komisjon kuulutada määruse (EL) 2017/1938 artikli 12 lõike 1 kohaselt välja piirkondliku või liidu hädaolukorra ühe liikmesriigi taotlusel, kes on välja kuulutanud hädaolukorra, ning kuulutab välja piirkondliku või liidu hädaolukorra, kui hädaolukorra on välja kuulutanud kaks või enam liikmesriiki. Vältimaks olukorda, kus jätkuvalt käivitatud turukorrektsioonimehhanism põhjustab varustuskindlusega seotud probleeme, tuleks mehhanism automaatselt seisata siis, kui komisjon on kuulutanud välja piirkondliku või liidu hädaolukorra.
- (34) On väga oluline, et turukorrektsioonimehhanismi raames oleks ette nähtud tõhus vahend, et mis tahes ajal viivitamatult peatada objektiivsetele kriteeriumidele tuginedes dünaamilise ohutuspriiri kohaldamine, kui see põhjustaks tõsiseid turuhäireid, mis mõjutaksid varustuskindlust ja ELi-siseseid vooge.
- (35) Kuna on oluline põhjalikult hinnata kõiki kaitsemeetmeid, mida tuleb turukorrektsioonimehhanismi kohaldamise võimaliku peatamise hindamisel arvesse võtta, tuleks turukorrektsioonimehhanismi kohaldamine peatada komisjoni otsusega. Komisjon peaks tegema otsuse põhjendamatu viivitusega ja seejuures hindama eelkõige seda, kas dünaamilise pakkumispriiri jätkuv kohaldamine ohustab liidu varustuskindlust, kas sellega kaasnevad piisavad jõupingutused nõudluse vähendamiseks, kas sellega takistatakse turupõhiseid liidusiseseid gaasivooge, kas see kahjustab energia tuletisinstrumentide turge, kas selle juures võetakse arvesse gaasi turuhindu erinevatel korraldatud turgudel kogu liidus ning kas see võib kahjustada olemasolevaid gaasitarnelepinguid. Sellistel juhtudel peaks komisjon tegema otsuse peatada turukorrektsioonimehhanism rakendusotsusega. Arvestades vajadust reageerida kiiresti, ei tohiks nõuda, et komisjon tegutseks komiteemenetluse kohaselt.

- (36) Turukorrektsioonimehhanism ei tohiks ohustada liidu gaasivarustuskindlust sellega, et see piirab hinnasignaale, mis on tähtsad vajalike gaasitarnete stiimulitena ja ELi-siseste gaasivoogude jaoks. Turukorrektsioonimehhanismi käivitamise korral võivad gaasitarnijad tegelikult tarded peatada ja müüa kasumi maksimeerimiseks vahetult pärast ülempiiride kohaldamise lõppu. Kui mehhanism tooks kaasa riskid liidu gaasivarustuskindlusele, kuid kui piirkondlikku või liidu hädaolukorda ei ole välja kuulutatud, peaks komisjon mehhanismi viivitamata peatama. Elemendid, mida tuleb varustuskindluse häirimise riskide hindamisel arvesse võtta, peaksid hõlmama artikli 2 lõike 2 kohase võrdlushinna ühe komponendi võimalikku märkimisväärtet kõrvalekallet võrreldes varasema suundumusega ning LNG kvartaalse liitu importimise märkimisväärtet vähenemist võrreldes eelmise aasta sama kvartaliga.
- (36a) Kuna liikmesriikidevahelised piiranguteta piiriülesed gaasivood on liidu varustuskindluse seisukohast olulise tähtsusega, tuleks turukorrektsioonimehhanismi käivitamine peatada ka siis, kui see piirab põhjendamatult piiriüleseid gaasivooge siseturul, ohustades liidu gaasivarustuskindlust.
- (37) Turukorrektsioonimehhanism ei tohiks vähendada hinnasignaalide mõju liidu gaasi siseturul ega takistada turupõhiseid liidusiseseid gaasivooge, kuna on oluline, et maagaas liiguks jätkuvalt sinna, kus seda kõige rohkem vajatakse.

(38) Turukorreksioonimehhanismid ei tohiks põhjendamatult ohustada energia tuletisinstrumentide turgude jätkuvat korrapärast toimimist. Nendel turgudel on oluline osa selles, et turuosalisel saavad maandada oma positsioonide riske, eelkõige seoses hindade volatiilsusega. Lisaks võivad turukorreksioonimehhanismi kaudu tehtavad hinnasekkumised põhjustada tuletisinstrumentide turgudel turuosalistele märkimisväärset rahalist kahju. Arvestades liidu gaasituru suurust, võib selline kahju mõjutada mitte ainult tuletisinstrumentidele spetsialiseerunud turge, vaid sellel võib olla märkimisväärne järelmõju teistele finantsturgudele. Hinnasekkumised võivad ebakindluse tõttu kaasa tuua ka lisatagatise nõuete kahjuliku suurenemise. Lisatagatise nõuete oluline suurenemine võib põhjustada turuosalistele märkimisväärset finants- ja likviidsuskahju, mis toob kaasa kliiriva liikme või lõppkliendi kohustuste täitmatajätmise. Asjaomased turuosalisel peaksid tegutsema heas usus ega tohiks põhjendamatult muuta riskijuhtimismenetlusi, mis toob kaasa lisatagatise nõuete suurenemise, eriti kui need ei ole kooskõlas tavapäraste turumenetlustega. Seepärast peaks komisjon turukorreksioonimehhanismi viivitamata peatama, kui see ohustab tuletisinstrumentide turu nõuetekohast toimimist, näiteks juhul, kui see toob endaga kaasa TTFi tuletisinstrumentide tehingute arvu märkimisväärse vähenemise liidus või TTFi tuletisinstrumentide tehingute märkimisväärse ülemineku EList väljaspool asuvatesse kauplemiskohtadesse. Sellega seoses on oluline, et komisjon võtaks arvesse asjaomaste liidu asutuste olemasolevaid eksperditeadmisi. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (edaspidi „ESMA“) on sõltumatu asutus, mis aitab kaitsta ELi finantssüsteemi stabiilsust, eelkõige edendades stabiilseid ja korrakohaseid finantsturget, näiteks tuletisinstrumentide turget. Seepärast peaks komisjon võtma arvesse ESMA aruandeid nende aspektide kohta. Lisaks peaks komisjon võtma arvesse kõiki Euroopa Keskpanga (edaspidi „EKP“) nõuandeid finantssüsteemi stabiilsuse kohta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 127 lõikega 4 ja selle lepingu IV protokolli artikliga 25.1. Võttes arvesse finantsturgude volatiilsust ja nendel toimivate turusekkumiste võimalikku suurt mõju, on oluline tagada, et komisjon saaks turukorreksioonimehhanismi kiiresti peatada. Seepärast tuleks ESMA aruanne esitada hiljemalt 48 tunni jooksul või kiireloomulistel juhtudel samal päeval pärast komisjoni taotlust.

- (39) Turukorrektsoonimehhanism peaks olema kavandatud nii, et see oleks suunatud üksnes erandlikule gaasihindade tõusule, mis on tingitud hinnakujundusmehhanismi puudujääkidest, ning seega ei tohiks see mõjutada olemasolevate gaasitarnelepingute kehtivust. Kuid olukordades, kus ACER või komisjon täheldab, et turukorrektsoonimehhanismi käivitamine kahjustab olemasolevaid tarnelepinguid, peaks komisjon selle peatama.
- (40) Mehhanismi ülesehituse ja peatamise võimaluste juures tuleks arvesse võtta, et maagaasiga kauplejad võivad viia maagaasiga kauplemise liiduvälistesse piirkondadesse ja see vähendab turukorrektsoonimehhanismi tõhusust. Nii oleks see näiteks juhul, kui kauplejad hakkavad tegema börsiväliseid gaasitehinguid, mis on vähem läbipaistvad ja vähem regulatiivselt kontrollitud ning mille korral on suurem risk, et asjaomased pooled ei täida oma kohustusi. See oleks nii ka juhul, kui kauplejad, kelle riskimaandust turukorrektsoonimehhanism võib piirata, otsivad riskimaandust teistes jurisdiktsioonides, mille tulemusel peab kliiriv vastaspool tasakaalustama tuletisinstrumentide positsioonide aluseks olevat raha, et kajastada piiratud arveldushinda, ning see põhjustab lisatagatise nõude.
- (41) ACER, ESMA, Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustik ja määruse (EL) 2017/1938 alusel loodud gaasikoordineerimisrühm peaksid abistama komisjoni turukorrektsoonimehhanismi järelevalvel.

- (41a) Käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmisel peaks komisjonil olema ka võimalus konsulteerida EKPga ja küsida temalt nõu, kooskõlas EKP Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 127 lõikest 5 tuleneva rolliga aidata kaasa krediitiasutuste usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalve ning rahandussüsteemi stabiilsusega seotud poliitika tõrgeteta teostamisele ning Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja artikli 25 lõikest 1 tuleneva rolliga nõustada ja konsulteerida muu hulgas komisjoni küsimustes, mis on seotud krediitiasutuste usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalvet ja rahandussüsteemi stabiilsust käsitlevate liidu õigusaktide ulatuse ja rakendamisega. EKP konsulteerimise protsess tuleks korraldada viisil, mis võimaldab vajaduse korral turukorrektsioonimehhanismi kiiresti peatada.
- (41b) Arvestades tungivat vajadust tegeleda probleemidega, mis on seotud eelkõige TTFi tuletisinstrumentide hinnakujundusega liidus, on turukorrektsioonimehhanismi kiire rakendamine äärmiselt oluline. ESMA ja ACER peaksid hindama turukorrektsioonimehhanismi mõju (edaspidi „mõjuhinnang“), et analüüsida, kas kiire rakendamine võib tuua kaasa soovimatuid negatiivseid tagajärgi finants- või energiaturgudele või varustuskindlusele. Mõjuhinnang tuleks komisjonile esitada juba 1. märtsiks 2023. Eelkõige tuleks analüüsida elemente, mis on vajalikud rakendusakti jaoks, mis käsitleb korda turukorrektsioonimehhanismi laiendamiseks tuletisinstrumentidele, mis on seotud muude virtuaalsete kauplemispunktidega, ning kontrollida, kas turukorrektsioonimehhanismi põhielemendid on finants- ja energiaturu või varustuskindluse arengut silmas pidades endiselt asjakohased. ESMA ja ACER avaldavad hiljemalt 23. jaanuariks 2023 turukorrektsioonimehhanismi kasutuselevõtu kohta esialgseid andmeid käsitleva aruande. Võttes arvesse mõjuhinnangu tulemusi, peaks komisjon vajaduse korral tegema põhjendamatut viivitusest ettepaneku käesoleva määruse muutmiseks, et kohandada turukorrektsioonimehhanismiga hõlmatud toodete valikut.

- (42) Komisjon võib teha ka muid ettepanekuid käesoleva määruse muutmiseks, tuginedes mõjuhinnangule või pärast turusündmust või peatamisotsust või võttes arvesse turu ja varustuskindluse arengut.
- (42a) Selleks et säilitada tuletisinstrumentide turgude usaldusväärne toimimine, eelkõige kliiringu kesksete vastaspoolte riskijuhtimisprotsessid, ja minimeerida vajadust nõuda tagatisena lisavarusid, peaks osapooltel olema lubatud soovi korral nõuetekohaselt tasaarvestada või vähendada positsioone TTFi tuletisinstrumentide turul. Seepärast ei tohiks dünaamilist pakkumiskiiri kohaldada lepingute suhtes, mis on sõlmitud enne käesoleva määruse jõustumist, ega selliste tehingute suhtes, mis võimaldavad turuosalistel tasaarvestada või vähendada enne käesoleva määruse jõustumist sõlmitud TTFi tuletisinstrumentide lepingutest tulenevaid positsioone.
- (42b) Kliiringu kesketel vastaspooltel on keskne roll TTFi tuletisinstrumentide turgude nõuetekohase toimimise tagamisel vastaspoole riski maandamise kaudu. Seepärast on vaja, et turukorrektsioonimehhanism ei takistaks kliiringu kesksete vastaspoolte tegevust, eelkõige selliste positsioonide haldamisel, mille puhul ei täideta kohustusi. Selleks ei tohiks dünaamilist pakkumiskiiri kohaldada tehingute suhtes, mis tehakse kliiringu keskse vastaspoole korraldatud kohustuste täitmata jätmise haldamise protsessi raames.

- (43) Turukorreksioonimehhanism on vajalik ja proportsionaalne, et saavutada eesmärk korrigeerida liiga kõrgeid gaasihindu TTFi ja muude virtuaalsete kauplemispunktidega seotud tuletisinstrumentide puhul. Kõik liikmesriigid on mures hinnatõusude kaudsete tagajärgede pärast, nagu energiahindade tõus ja inflatsioon. Mis puudutab hinnakujundussüsteemi puudujääke, siis neil puudujääkidel on eri liikmesriikides erinev roll, kusjuures mõnes liikmesriigis (nt Kesk-Euroopa liikmesriikides) on hinnatõus selgemalt väljendunud kui teistes liikmesriikides (nt äärealadel asuvad või muude tarnevõimalustega liikmesriigid). Selleks et vältida killustunud tegevust, mis võib liidu integreeritud gaasiturgu lõhestada, on solidaarsuse vaimus vaja võtta ühiseid meetmeid. See on hädavajalik ka selleks, et tagada liidu varustuskindlus. Lisaks tagavad ühised kaitsemeetmed, mis võivad olla rohkem vajalikud muude tarnevõimalusteta liikmesriikides kui liikmesriikides, kus on rohkem muid võimalusi, kooskõlastatud lähenemisviisi energiasolidaarsuse väljendusena. Kuigi finantsriskid ja -kasu on eri liikmesriikides väga erinevad, kujutab turukorreksioonimehhanism endast solidaarset kompromissi, mille puhul kõik liikmesriigid nõustuvad aitama kaasa turu korrigeerimisele ja võtma vastu samad hinnakujunduse piirid, kuigi hinnakujundusmehhanismi häirete tase ja tuletisinstrumentide hindade finantsmõju majandusele on eri liikmesriikides erinev. Turukorreksioonimehhanism tugevdaks seega liidu solidaarsust ja hoiaks ära liiga kõrged hinnad, mis on paljude liikmesriikide jaoks isegi lühiajaliselt jätkusuutmatud. Kavandatud meede aitab solidaarsuse vaimus tagada, et kõigi liikmesriikide gaasitarneettevõtjad saavad osta gaasi mõistliku hinnaga.
- (44) Eeloleva talvehooaja maagaasituru ebastabiilse ja ettearvamatu olukorra tõttu on oluline tagada, et turukorreksioonimehhanismi saaks rakendada niipea kui võimalik, kui selle käivitamist õigustavad tingimused on täidetud. Seepärast peaks käesolev määrus jõustuma 1. veebruaril 2023. Dünaamilist pakkumispääri tuleks kohaldada alates 15. veebruarist 2023. ESMA ja ACERi kohustust esitada esialgseid andmeid käsitlev aruanne tuleks kohaldada tagasiulatuvalt alates 1. jaanuarist 2023, et saada nõutav teave õigeaegselt.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK – REGULEERIMISESE, REGULEERIMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Reguleerimise ja kohaldamisala

Käesoleva määrusega kehtestatakse ajutine turukorreksioonimehhanism TTFi tuletisinstrumentidega ja kooskõlas artikliga 5c muude virtuaalsete kauplemispunktidega seotud tuletisinstrumentidega kauplemiseks antud korralduste jaoks, et piirata Euroopa Liidus selliste ülemäära kõrgete gaasihindade esinemist, mis ei kajasta maailmaturu hindu. .

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 0a) „TTFi tuletisinstrument“ – määruse (EL) nr 600/2014 artikli 2 lõike 1 punktis 30 määratletud kauba tuletisinstrument, millega kaubeldakse reguleeritud turul ja mille alusvara on tehing Gasunie Transport Services B.V. hallatava gaasibörsi Title Transfer Facility (TTF) virtuaalses kauplemisspunktis;
- 0b) „muude virtuaalsete kauplemisspunktidega seotud tuletisinstrumentid“ – määruse (EL) nr 600/2014 artikli 2 lõike 1 punktis 30 määratletud kauba tuletisinstrumentid, millega kaubeldakse reguleeritud turul ja mille alusvara on gaasitehing liidu virtuaalses kauplemisspunktis;
- 0c) „virtuaalne kauplemisspunkt“ – mittefüüsiline kauplemisspunkt sisend-väljundsüsteemis, kus gaasi omanik vahetub, ilma et oleks vaja reserveerida ülekande- või jaotusvõimsust;

- 1) „TTFi lähima aegumiskuupäevaga tuletisinstrument“ – TTFi tuletisinstrument, mis asjaomasel reguleeritud turul kaubeldavate ühekuulise tähtajaga tuletisinstrumentide seas on lähima aegumiskuupäevaga;
- 1a) „TTFi lähima aastase aegumiskuupäevaga tuletisinstrument“ – TTFi tuletisinstrument, mis asjaomasel reguleeritud turul kaubeldavate 12-kuulise tähtajaga tuletisinstrumentide seas on lähima aegumiskuupäevaga;
- 2) „võrdlushind“ – võimaluse korral järgmine keskmine päevahind:
 - „LNG Northwest Europe Marker“ hinnanguline hind, mis on määratletud Madalmaade äriühingu Platts Benchmark B.V. hallatava „Daily Spot Northwest Europe Marker (NWE)“ ja Madalmaade äriühingu Argus Benchmark Administration B.V. hallatava „Northwest Europe des – half-month 2“ päeva keskmisena, kusjuures LNG hinnanguline hind USA dollarites miljoni Briti soojusühiku kohta (MMBtu) on ümber arvestatud eurodeks MWh kohta Euroopa Keskpanga euro vahetuskursi alusel ning ümberarvestuse määraks on 1 MMBtu = 0,293071 kilovatt-tundi;
 - „LNG Mediterranean Marker“ hinnanguline hind, mis on määratletud Madalmaade äriühingu Platts Benchmark B.V. hallatava „Daily Spot Mediterranean Marker (MED)“ ning Madalmaade äriühingu Argus Benchmark Administration B.V. hallatavate „Iberian peninsula des - half-month 2“, „Italy des - half-month 2“ ja „Greece des - half-month 2“ päeva keskmisena, kusjuures LNG hinnanguline hind USA dollarites miljoni Briti soojusühiku kohta (MMBtu) on ümber arvestatud eurodeks MWh kohta Euroopa Keskpanga euro vahetuskursi alusel ning ümberarvestuse määraks on 1 MMBtu = 0,293071 kilovatt-tundi;

– „LNG Northeast Asia Marker“ hinnanguline hind, mis on määratletud Madalmaade äriühingu Platts Benchmark B.V. hallatava „LNG Japan/Korea DES 2 Half-Month“ ja Madalmaade äriühingu Argus Benchmark Administration B.V. hallatava „Northeast Asia des (ANEA) - half-month 2“ päeva keskmisena, kusjuures LNG hinnanguline hind USA dollarites miljoni Briti soojusühiku kohta (MMBtu) on ümber arvestatud eurodeks MWh kohta Euroopa Keskpanga euro vahetuskursi alusel ning ümberarvestuse määraks on 1 MMBtu = 0,293071 kilovatt-tundi;

– NBP lähima aegumiskuupäevaga tuletisinstrumenti arveldushind, mille on avaldanud ICE Futures Europe (Ühendkuningriik); kusjuures naelsterlingi pennid termi (Briti soojusühik) kohta on ümber arvestatud eurodeks MWh kohta Euroopa Keskpanga euro vahetuskursi alusel ning ümberarvestuse määraks on 1 term = 29,3071 kilovatt-tundi;

– keskmine päevahind, mille aluseks on ACERi poolt nõukogu määruse (EL) [XXXX/2022] artikli 18 kohaselt määratud hinnanguline päevahind;[...]

- 3) „reguleeritud turg“ – reguleeritud turg direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkti 21 mõistes;
- 4) „reguleeritud turu korraldaja“ – direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 18 määratletud turukorraldaja.

II PEATÜKK – TURUKORREKTSIOONIMEHCHANISM

Artikkel 3

Hindade järelevalve

- 0) ACER jälgib pidevalt võrdlushinna, TTFi lähima aegumiskuupäevaga tuletisinstrumentide arveldushinna ja muude virtuaalsete kauplemispunktidega seotud lähima aegumiskuupäevaga tuletisinstrumentide arveldushinna arengut. Selleks edastab:
- Platts Benchmark B.V. ACERile iga päev hiljemalt [21.00] (Kesk-Euroopa aja järgi) LNG hinnangulised hinnad järgmiste markerite kohta: „Daily Spot Mediterranean Marker (MED)“, „Daily Spot Northwest Europe Marker (NEW)“ ja „Japan Korea Marker (JKM)“; ning
 - Argus Benchmark Administration B.V. ACERile iga päev hiljemalt [21.00] (Kesk-Euroopa aja järgi) LNG hinnangulised hinnad järgmiste markerite kohta: „Northwest Europe des – half-month 2“, „Iberian peninsula des - half-month 2“, „Italy des - half-month 2“, „Greece des - half-month 2“ ja „Northeast Asia des (ANEA) - half-month 2“[...].
- 1) Lõike 1 kohaselt saadud teabe põhjal arvutab ACER iga päev päeva võrdlushinna ja avaldab selle oma veebilehel hiljemalt kl 23.59 (Kesk-Euroopa aja järgi).

Artikkel 3a

Turukorreksioonisündmus

- 1) TTFi lähima aastase aegumiskuupäevaga tuletisinstrumentide arveldushinna turukorreksioonimehhanismi kohaldatakse alates 15. veebruarist 2023.
Turukorreksioonimehhanismi aktiveerib turukorreksioonisündmus, mis toimub siis, kui Madalmaade äriühingu ICE Endex B.V. avaldatud TTFi lähima aegumiskuupäevaga tuletisinstrumentide arveldushind:
 - a) ületab kolmel tööpäeval 180 eurot/MWh ning
 - b) on punktis a osutatud ajavahemikul võrdlushinnast 35 eurot kõrgem.
- 1a) Pärast artikli 5c lõike 1 kohase rakendusakti vastuvõtmist toimub muude virtuaalsete kauplemispunktidega seotud tuletisinstrumentide turukorreksioonisündmus kõnealuses rakendusaktis kindlaks määratud tingimustel vastavalt artikli 5c lõike 2 kriteeriumidele.
- 1b) Kui ACER täheldab, et on toimunud turukorreksioonisündmus, avaldab ta oma veebisaidil selgel ja nähtaval viisil hiljemalt kell 23.59 (Kesk-Euroopa aja järgi) teate turukorreksioonisündmuse toimumise kohta (edaspidi „turukorreksiooniteade“) ning teavitab komisjoni, ESMAt, Euroopa Keskpanga (EKP) ja nõukogu turukorreksioonisündmuse toimumisest.
- 1c) TTFi tuletisinstrumentide turu reguleeritud turu korraldajad ja TTFi tuletisinstrumentide turu osalised jälgivad ACERi veebisaiti iga päev.

- 1ca) Alates turukorreksiooniteate avaldamisele järgnevast päevast ei võta reguleeritud turu korraldajad vastu ja TTFi tuletisinstrumentide turu osalised ei esita enam korraldusi nende TTFi tuletisinstrumentide kohta, mis aeguvad ajavahemikul TTFi lähima aegumiskuupäevaga tuletisinstrumenti aegumiskuupäevast kuni TTFi lähima aastase aegumiskuupäevaga tuletisinstrumenti aegumiskuupäevani, kui hind on 35 eurot/MWh võrra kõrgem ACERi poolt eelmisel päeval avaldatud võrdlushinnast (edaspidi „dünaamiline pakkumispäev“). Kui võrdlushind on alla 145 euro, jääb dünaamiliseks pakkumispäevaks 145 euro ja 35 euro summa.
- 1d) Pärast artikli 5c lõike 1 kohase rakendusakti vastuvõtmist kohaldatakse muude virtuaalsete kauplemispunktidega seotud tuletisinstrumentide suhtes dünaamilist pakkumispäeva kõnealuses rakendusaktis kindlaks määratud tingimustel vastavalt artikli 5c lõike 2 kriteeriumidele.
- 1e) Kui ACER on dünaamilise pakkumispäeva aktiveerinud, kehtib see vähemalt 20 tööpäeva, välja arvatud juhul, kui komisjon peatab selle kooskõlas artikliga 5 või seiskab vastavalt artikli 4 lõikele 0.

- 3) Et komisjon saaks vajaduse korral kiiresti peatada turukorreksioonimehhanismi käivitamise ACERi poolt, küsib komisjon, kui ACERi poolt artikli 3 lõike 0 kohaselt tehtud seire tulemustest ilmneb konkreetseid märke selle kohta, et peatselt on toimumas artikli 3a lõike 1 punkti b kohane turukorreksioonisündmus, viivitamata Euroopa Keskpankalt (edaspidi „EKP“), Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvelt (edaspidi „ESMA“) ja vajaduse korral Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustikult (edaspidi „ENTSOG“) ning määruse (EL) 2017/1938 alusel loodud gaasikoordineerimisrühmalt hinnangu esitamist võimaliku turukorreksioonisündmuse mõju kohta varustuskindlusele, ELi-sisestele tarnevoogudele ja finantsstabiilsusele. Hinnangus võetakse arvesse muudel asjakohastel, eelkõige Aasia ja USA organiseeritud turgudel esinevaid hinnamuutusi, mida kajastavad äriühingu Platts Benchmark B.V. hallatavad ja New Yorki äriühingu S&P Global Inc. avaldatavad „Joint Japan Korea Marker“ (Jaapani-Korea ühismarker) ja „Henry Hub Gas Price Assessment“ (Henry Hubi gaasihinna hinnang).
- 7) Kui komisjon on hinnanud pakkumispääri mõju gaasi- ja elektritarbimisele ning edusamme, mis on tehtud nõukogu määruse (EL) 2022/1369 artiklites 3 ja 5 ning nõukogu määruse (EL) 2022/1854 artiklites 3 ja 4 nõudluse vähendamisele seatud eesmärkide saavutamisel, võib ta samuti teha ettepaneku nõukogu määruse (EL) 2022/1369 muutmiseks, et kohandada seda vastavalt uuele olukorrale.
- 8) Turukorreksioonisündmuse esinemise korral palub komisjon EKP-l põhjendamatu viivitusega koostada nõuanne selle kohta, kas energiatuletisinstrumentide turgude stabiilsust ja nõuetekohast toimimist võib ohustada mõni soovimatu häire.

Artikkel 4

Turukorreksioonimehhanismi seiskamine

- 0) Artikli 3a lõigetes 1ca ja 1d osutatud dünaamiline pakkumispriir seisatakse 20 tööpäeva möödumisel artikli 3a lõike 1e kohasest turukorreksioonisündmusest, või pärast seda, kui võrdlushind on kolmel järjestikusel tööpäeval alla 145 euro/MWh.
- 1) Kui komisjon kuulutab välja piirkondliku või liidu hädaolukorra, eelkõige gaasivarustuse olukorra olulise halvenemise tõttu, mille tulemusel ei ole gaasitarned ülejäänud gaasinõudluse rahuldamiseks piisavad („ratsioneerimine“) kooskõlas määruse (EL) 2017/1938 artikli 12 lõikega 1, seisatakse artikli 3a lõigetes 1ca ja 1d osutatud dünaamiline pakkumispriir.
- 2) ACER avaldab viivitamata oma veebisaidil teate ning teavitab komisjoni, ESMA-t, EKP-d ja nõukogu lõikes 0 osutatud seiskamissündmusest (edaspidi „seiskamisteade“).

Artikkel 5

Turukorreksioonimehhanismi peatamine

- 0)** ESMA, ACER, gaasikoordineerimisrühm ja ENTSOG jälgivad turukorreksioonimehhanismi käivitamise korral järjepidevalt dünaamilise pakkumiskiiri mõju finants- ja energiaturgudele ja varustuskindlusele.
- 2) Lõikes 0 osutatud jälgimisele tuginedes peatab komisjon oma rakendusotsusega turukorreksioonimehhanismi kohaldamise, kui ilmnevad soovimatud turuhäired või nende esinemise selged ohud, mis mõjutavad negatiivselt varustuskindlust, ELi-siseseid tarnevooge või finantsstabiilsust (edaspidi „peatamisotsus“). Hindamisel võtab komisjon eelkõige arvesse seda, kas käivitatud turukorreksioonimehhanism:
- a) seab ohtu liidu gaasivarustuskindluse[...] – **varustuskindluse häirimise riskide hindamisel tuleb arvesse võtta järgmisi elemente: artikli 2 lõike 2 kohase võrdlushinna ühe komponendi potentsiaalne märkimisväärne kõrvalekalle võrreldes varasema suundumusega ning LNG kvartaalse liitu importimise märkimisväärne vähenemine võrreldes eelmise aasta sama kvartaliga;**

- b) toimib ajal, kui määruse (EL) 2022/1369 artikli 5 kohased nõudluse kohustusliku vähendamise eesmärgid ei ole liidu tasandil täidetud, mõjutab negatiivselt määruse (EL) 2022/1369 artikli 3 kohase gaasisäästueesmärgi saavutamisel tehtavaid edusamme, võttes arvesse vajadust tagada, et hinnasignaalid stimuleerivad nõudluse vähendamist, või tingib gaasitarbimise üldise suurenemise 15 % võrra ühes kuus või 10 % võrra kahel järjestikusel kuul, võrreldes samade kuude keskmise tarbimisega käesoleva määruse jõustumise kuupäevale eelneval viiel järjestikusel aastal, tuginedes liikmesriikidelt määruse (EL) 2022/1369 artikli 8 kohaselt saadud andmetele gaasitarbimise ja gaasinõudluse vähendamise kohta;
- c) vastavalt ACERi seireandmetele takistab ELi-siseseid turupõhiseid gaasivooge;
- d) ESMA poolt turukorreksioonimeetme käivitamise mõju kohta koostatud aruande ja komisjoni poolt EKP-lt küsitud nõuande kohaselt kahjustab energiatuletisinstrumentide turgude stabiilsust ja nõuetekohast toimimist, eelkõige kui see põhjustab lisatagatise nõuete märkimisväärse suurenemise või TTFi tuletisinstrumentide tehingute arvu märkimisväärse vähenemise liidus ühe kuu jooksul, võrreldes eelmise aasta sama kuuga, või TTFi tuletisinstrumentide tehingute märkimisväärse siirdumise EList väljapoole;
- e) põhjustab märkimisväärse erinevuse gaasi turuhindadest erinevatel organiseeritud turgudel kogu liidus ja muudes asjakohastes organiseeritud kauplemiskohtades, näiteks Aasias ja USAs, mida kajastavad Madalmaade äriühingu Platts Benchmarks B.V. hallatavad „Joint Japan Korea Marker“ (Jaapani-Korea ühismarker) või „Henry Hub Gas Price Assessment“ (Henry Hubi gaasihinna hinnang);
- f) mõjutab olemasolevate, sealhulgas pikaajaliste gaasitarnelepingute kehtivust.

- 3) Peatamisotsus tehakse põhjendamatu viivitusega ja avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*. Artikli 3a lõigetes 1ca ja 1d osutatud dünaamilise pakkumisprii kohaldamine lõpetatakse alates peatamisotsuse avaldamisele järgnevast päevast otsuses nimetatud ajavahemikuks.
- 4) Artiklites 3a, 4 ja 5 sätestatud ülesannete täitmisel abistavad komisjoni ACER, ESMA, gaasikoordineerimisrühm ja ENTSOG. Lõike 2 punkti d kohane ESMA aruanne esitatakse hiljemalt 48 tunni jooksul või pakilistel juhtudel komisjoni nõudel samal päeval.
- 4a) Artiklite 3a, 4 ja 5 kohaste ülesannete täitmisel võib komisjon konsulteerida EKPga, et saada nõu mis tahes küsimuses, mis on seotud tema ELi toimimise lepingu artikli 127 lõike 5 kohase ülesandega aidata kaasa krediitiasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve ja finantssüsteemi stabiilsusega seotud poliitika sujuvale elluviimisele.

Artikkel 5a

Ametisaladus

- 1) Käesoleva määruse kohaselt saadud, vahetatud või edastatud konfidentsiaalse teabe suhtes kehtib lõikes 2 sätestatud ametisaladuse hoidmise kohustus.
- 2) Ametisaladuse hoidmise kohustust kohaldatakse kõigi isikute suhtes, kes töötavad või on töötanud ACERi heaks või mõne ametiasutuse või turul tegutseva ettevõtja või füüsilise või juriidilise isiku heaks, kellele pädev asutus on ülesandeid delegeerinud, sealhulgas pädeva asutuse lepingulised audiitorid ja eksperdid.
- 3) Ametisaladuse alla kuuluvat teavet ei tohi avalikustada ühelegi teisele isikule ega ametiasutusele, välja arvatud juhul, kui avalikustamise kohustus tuleneb liidu või liikmesriigi õigusest.
- 4) Kogu käesoleva määruse kohaselt pädevate asutuste vahel vahetatavat teavet, mis puudutab äri- või töötingimusi ja muid majanduslikke või isiklikke küsimusi, peetakse konfidentsiaalseks ja selle suhtes kohaldatakse ametisaladuse nõudeid, välja arvatud juhul, kui pädev asutus märgib teavet edastades, et seda võib avalikustada, või kui avalikustamine on vajalik tulenevalt kohtumenetlusest.

Mõju hindamine

- 0)** ESMA ja ACER hindavad turukorreksioonimehhanismi mõju finants- ja energiaturgudele ja varustuskindlusele, eeskätt selleks, et teha kindlaks, kas turukorreksioonimehhanismi põhielemendid on endiselt asjakohased, pidades silmas finants- ja energiaturu ning varustuskindluse arengut.
- 0a)** Mõju hindamisel teostavad ESMA ja ACER eelkõige analüüsi, milles käsitletakse artikli 5c lõike 2 kohaseid kriteeriume. Hindamise käigus tehakse eeskätt kindlaks, kas TTFi tuletisinstrumentide piirang tõi kaasa turuosaliste arbitraaži korrigeeritud ja korrigeerimata tuletisinstrumentide vahel, mis avaldas finants- või energiaturgudele negatiivset mõju, ja tarbijatele kahju tekitamise.
- 0aa)** Samuti hindavad ESMA ja ACER seda, kas:
- börsivälise kauplemise väljajätmine käesoleva määruse kohaldamisalast tõi kaasa TTFi tuletisinstrumentidega kauplemise märkimisväärse ülemineku börsivälistele turgudele, ohustades finants- või energiaturgude stabiilsust, ning
 - turukorreksioonimehhanism tõi endaga kaasa TTFi tuletisinstrumentide tehingute arvu märkimisväärse vähenemise liidus või TTFi tuletisinstrumentide tehingute märkimisväärse ülemineku EList väljaspool asuvatesse kauplemiskohtadesse.
- Lisaks hindavad ESMA ja ACER seda, kas on vaja läbi vaadata järgmine:
- artikli 2 lõike 2 kohaselt võrdlushinna puhul arvesse võetud elemendid;
 - artikli 3a lõikes 1 osutatud tingimused;
 - artikli 3a lõikes 1ca osutatud dünaamiline pakkumispäik.
- 0a)** ESMA ja ACERi lõike 1 kohased aruanded esitatakse komisjonile hiljemalt 1. märtsiks 2023. Hiljemalt 23. jaanuariks 2023 avaldavad ESMA ja ACER turukorreksioonimehhanismi kasutuselevõtu kohta esialgseid andmeid käsitleva aruande.

**Kohaldamisala laiendamine muude virtuaalsete kauplemispunktidega seotud
tuletisinstrumentidele**

- 1) Tuginedes artikli 5b lõikes 0 osutatud hindamisele, määrab komisjon hiljemalt 31. märtsiks 2023 artikli 5e lõike 2 kohase rakendusaktiga kindlaks tehnilised üksikasjad turukorrektsioonimehhanismi kohaldamiseks muude virtuaalsete kauplemispunktidega seotud tuletisinstrumentidele.
Kui turukorrektsioonimehhanismi kohaldamine muude virtuaalsete kauplemispunktidega seotud tuletisinstrumentidele toob kaasa märkimisväärse negatiivse mõju finants- või gaasiturgudele vastavalt lõikes 2 sätestatud kriteeriumidele, jätab komisjon teatavad tuletisinstrumentid turukorrektsioonimehhanismi kohaldamisalast erandkorras välja.
- 2) Komisjon valib rakendamise tehnilised üksikasjad ja need muude virtuaalsete kauplemispunktidega seotud tuletisinstrumentid, mis võib olla vaja turukorrektsioonimehhanismi kohaldamisalast välja jätta, eeskätt järgmiste kriteeriumide alusel:
 - a) muude virtuaalsete kauplemispunktidega seotud tuletisinstrumentide hinna kohta käiva teabe kättesaadavus;
 - b) muude virtuaalsete kauplemispunktidega seotud tuletisinstrumentide likviidsus;
 - c) mõju, mida muude virtuaalsete kauplemispunktidega seotud tuletisinstrumentide lisamine turukorrektsioonimehhanismi kohaldamisalasse avaldaks ELi-sisestele gaasivoogudele ja varustuskindlusele;
 - d) mõju, mida muude virtuaalsete kauplemispunktidega seotud tuletisinstrumentide lisamine turukorrektsioonimehhanismi kohaldamisalasse avaldaks finantsturgude stabiilsusele, võttes arvesse mõju seoses võimalike tagatisena kasutatavate lisavarudega.

Artikkel 5d

Läbivaatamine

Komisjon võib vajaduse korral esitada ettepaneku käesoleva määruse muutmiseks, et lisada määruse kohaldamisalasse börsivälised tuletisinstrumendid või vaadata läbi artikli 2 lõike 2 kohaselt võrdlushinna puhul arvesse võetavad elemendid – eeskätt analüüsimeks, kas nendele elementidele tuleks anda erinev kaal –, artikli 3a lõike 1 punktides a ja b sätestatud tingimused turukorrektsioonimehhanismi käivitamiseks ning artikli 3a lõikes 1ca osutatud dünaamiline pakkumispriir. Enne sellise ettepaneku esitamist konsulteerib komisjon EKP, ESMA, ACERi, gaasikoordineerimisrühma, ENTSGi ja vajaduse korral muude asjaomaste sidusrühmadega.

Artikkel 5e

Komiteemenetlus

- 1) Komisjoni abistab komitee. Kõnealune komitee on komitee Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määruse (EL) nr 182/2011 (millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes) tähenduses.
- 2) Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

III PEATÜKK – LÕPPSÄTTED

Artikkel 6

Jõustumine

- 1) Käesolev määrus jõustub 1. veebruaril 2023. Seda kohaldatakse alates samast päevast ühe aasta jooksul.

Artiklit 3a kohaldatakse alates 15. veebruarist 2023. Artikli 5b lõiget 0a kohaldatakse tagasiulatuvalt alates 1. jaanuarist 2023.

- 3) Käesolevat määrust ei kohaldata järgneva suhtes:
- a) enne käesoleva määruse jõustumist sõlmitud TTFi tuletisinstrumentide lepingud;
 - b) enne käesoleva määruse jõustumist sõlmitud TTFi tuletisinstrumentide lepingute tasaarvestamiseks või vähendamiseks toimuv TTFi tuletisinstrumentide ost ja müük;
 - c) TTFi tuletisinstrumentide ost ja müük kliiringu keskse vastaspoole kohustuste täitmata jätmise haldamise menetluse osana, sealhulgas reguleeritud turul kliirimiseks registreeritud börsivälised tehingud.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav kooskõlas aluslepingutega.

Strasbourg,

Nõukogu nimel
eesistuja